

Pri velikih podjetjih manjše razlike, pri manjših velik trud

Letos smo člani komisije pregledovali zelo različna letna poročila, in sicer od zdravstvenih domov, šolskih centrov, javnih podjetij do multinacionalk, bank in zavarovalnic

TATJANA HORVAT, IDEJNI VODJA PROJEKTA IN PREDSEDNICA KOMISIJE
tatjana.horvat@finance.si

V poslovnem poročilu smo posebej ocenjevali razkritja o viziji, poslanstvu, vrednotah, strategiji, načrtih, analizi poslovanja, gospodarskih gibanjih, tveganjih in trajnostnem razvoju. Znotraj računovodskega poročila smo ocenjevali upravičenost izbranih računovodskih usmeritev, računovodske izkaze, pravilnost, smiselnost in tehnično izvedbo razkritij po ZGD, zakonito računovodstvu, SRS in MSRP, medsebojno usklajenost razkritij in splošno jasnost in preglednost. Ker je letno poročilo osebna izkaznica vsake organizacije in namenjeno različnim bralcem, smo ocenjevali tudi komunikacijski vidik poročila. Analiza poslovanja in načrti so osrednji del poslovnega poročila

Marko Bošnjak, član uprave Hypo Alpe Adria Bank: »Vizija, poslanstvo in vrednote naj bodo jasno in enostavno predstavljeni na začetku poročila. Pod pojmom strategija so denimo navedeni bolj poslovni ali razvojni cilji, manj strateške usmeritve. Strategija se naj smiselno nanaša na tri- do petletno časovno obdobje in naj izhaja iz vizije ter poslanstva druž-

be. Podkrepljena naj bo z glavnimi cilji obdobja in strateškimi projekti, ki bodo uresničeni v tem obdobju. V okviru načrtov priporočam predstavitev aktivnosti za doseganje načrtov, posebej za naslednje leto. Analiza poslovanja je glavni del poslovnega dela letnega poročila, iz katerega mora biti razvidna uspešnost delovanja družbe v prejšnjem letu. Dobra analiza poslovanja prikaže delovanje družbe z več zornih kotov. Praviloma so primerne razčlenitve delovanja podjetja na eni strani po dejavnostih, programih, trgih, funkcijah in na drugi strani po posameznih pomembnejših postavkah bilance stanja, izkaza uspeha ter izkaza denarnih tokov. Namen analize poslovanja je prikazati pozitivna in negativna odstopanja od načrtovanega ter preteklega delovanja, kar je izhodišče za kakovostne poslovne odločitve. Zadošča analiza za tri leta nazaj. Primerno orodje za ugotavljanje odmikov in razlik so poleg besedila tudi preglednice in grafi, ob katerih so kratki poudarki, glavne ugotovitve, ki povzamejo bistvo problema in vzroke za probleme. Dobro prikazan vpliv gospodarskih gibanj na poslovanje je denimo vpliv, predstavljen po posameznih državah, kjer družba posluje. Sem sodi tudi prikaz razvoja panoge, v kateri podjetje deluje, z jasnimi povezavami na vpliv gospodarskih razmer posamezne države in panoge na poslovanje podjetja v preteklem letu. V načrtu poslovanja za leto 2014 pa je treba dodati tudi napoved makroekonomskih kazalnikov in njihov vpliv na poslovanje družbe.«

Pri komuniciranju trud, inovativnost in presenečenja

Rok Cuderman, vodja trženja, Poslovni sistem Mercator: »Ocenjevanje letnih

poročil se nehote začne še pred podrobnim prebiranjem. Ustvarili sta se dve skupini, ena so 'zelo izpostavljena' in druga za 'manj izpostavljena' podjetja. Podobe, ki si jih podjetja gradijo in/ali ustvarijo z različno pojavnostjo, postavijo tudi raven pričakovanih ustrezno visoko.

Od velikih, uspešnih, izpostavljenih ... veliko pričakujemo (kot od smučarjev v prvi jakostni skupini), pri drugih pa so pričakovanja bolj nevtralna (in potem nekateri tudi zelo prijetno presenetijo).

Prva skupina visoka pričakovanja ponavadi tudi izpolni. Letna poročila so pripravljena skrbno in z vso pozornostjo tudi do najmanjših podrobnosti. Celotna podoba se v poročilu zrcali od prve do zadnje strani, grafi in tabele so pregledni, zgodba celovitega delovanja podjetja je rdeča nit ... Na prvi pogled bi tako s področja komuniciranja kar vsem lahko dali najvišjo oceno. A ker ne gre ocenjevati na prvo žogo in so kriteriji za dodeljevanje točk zelo razdelani, se pojavijo razlike. Majhne. Pri ocenjevanju tako resnično odločajo detajli. V smučarskem žargonu: 'odločajo stotinke'. Pri drugih, manj opaznih, manj medijsko izpostavljenih, kjer se pričakovanja še niso izoblikovala, pa je ravno tako opazen velik trud, pogosto inovativnost in pogosto pozitivno presenečenje. Verjetno so ekipe, ki pripravljajo poročila, manjše, kar opravičuje posamezno manjšo pozornost

za detajle.«

Bilance niso usklajene z ZGD

Maruša Hauptman, pooblaščenka revizorka, BDO Revizija: »Po kakovosti so izstopala predvsem velika podjetja in finančne institucije, kjer so razkritja natančna in podrobna, posledično pa je bilo težko najti kakšno večjo pomanjkljivost. Še posebej izstopajo podjetja, ki sestavljajo računovodske izkaze skladno z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja. Po drugi strani je predvsem pri manjših podjetjih in javnih zavodih še kar nekaj možnosti za izboljšave tako pri vsebini kot pri načinu prikazovanja podatkov. Pojasnila k računovodskim izkazom so pri teh malce bolj skopa, prav tako se kdaj zgodi, da na kakšno razkritje pozabijo, kar še vedno ni usodno za odločitve uporabnikov letnega poročila.

Konkretno podjetja razkrijajo računovodske usmeritve za postavke, ki jih v svojih računovodskih izkazih sploh nimajo, in je torej razkritje brezpredmetno. Prav tako v bilanci stanja ali izkazu poslovnega izida prikazujejo postavke, ki jih nimajo, čeprav ZGD-1 jasno določa, da se postavk, ki jih podjetje nima, ne izkazuje, razen če je to potrebno zaradi primerljivih podatkov. Po drugi strani smo zasledili tudi primere, ko bilančna shema računovodskih izkazov ni bila usklajena s shemo, kot jo predpisuje ZGD-

1. Tudi računovodske ocene in kriteriji, ki jih družbe uporabljajo za vrednotenje terjatev in zalog, so večkrat preveč splošne in ne dajo prave informacije uporabniku izkazov. Od razkritij pa večkrat manjka razkritje odhodka za davek v primerjavi z računovodskim poslovnim izidom ter razkritje zneska, porabljenega za revizorja. Bilo je tudi nekaj primerov, ko je družba izkazovala pomemben znesek potencialnih obveznosti, vendar so bila razkritja v zvezi s tem zelo skopa, uporabniku pa so puščala odprta vrata za interpretacijo. Prav tako smo v nekaj primerih zasledili postavko, ki je bila v računovodskih izkazih bistven delež, vendar v zvezi s njo nato bi bilo nobenega razkritja.«

Večji poudarek tveganju prevar in ugleda

Simona Lavrič Korošec, pooblaščenka revizorka KPMG Slovenija: »V okviru ocenjevanja razkritij, ki so povezana s tveganji, smo ocenjevali dve podkategoriji, razkritja, povezana s tveganji v poslovnem poročilu, in razkritja, povezana s tveganji v računovodskih izkazih (računovodsko poročilo). V poslovnem poročilu smo opa-

zovali način identifikacije tveganj, ki so ustrezna za posamezno družbo in panogo, sistem upravljanja tveganj, način obvladovanja identificiranih tveganj ter povezavo z računovodskimi izkazi. V računovodskih izkazih pa smo ocenjevali posamezna področja pri finančnih tveganjih (tržno tveganje, kreditno tveganje, likvidnostno tveganje, zavarovalno tveganje, tveganje kapitalne ustreznosti) ter razkrite računovodske usmeritve v zvezi s temi tveganji.

Na splošno ugotavljamo, da so tveganja v poslovnem delu letnega poročila dobro predstavljena, predvsem pri velikih družbah. V računovodskem delu pa prihaja do precejšnih razlik glede na uporabljeni računovodski okvir (SRS, MSRP, drugo) in velikost družb. Družbe, ki pripravljajo računovodske izkaze v skladu z MSRP, sistematično razkrijejo tveganja tudi v računovodskem delu. Družbe, ki kot računovodski okvir uporabljajo SRS, pa v precej primerih tveganjem v računovodskem delu ne namenijo zadostne oziroma nikakršne pozornosti, čeprav SRS to predpisuje. Družbe, ki pri pripravi računovodskih izkazov uporabljajo druge okvire, denimo zakon o računovodstvu, prav tako različno pristopajo k obravnavi tveganj, tako v nekaterih primerih tveganja predstavljajo v prilogi k letnemu poročilu, spet v drugih primerih pa tveganja niso vključena nikjer.

Še vedno opažamo strah pred razkrivanjem ustreznos-

ti uporabe predpostavke o delujočem podjetju. Po drugi strani pa je vsako leto opazen večji poudarek razkrivanju tveganja prevar in ugleda, kar je pozitivno. Zavarovalna tveganja kot posebna vrsta tveganj so specifično področje in razkritja v zvezi s tem zelo zahtevna. Na tem področju je opaziti, da nekako še iščemo pravo ravnotežje kvalitativnih in kvantitativnih razkritij.«

Trajnostni razvoj: velike družbe korak pred direktivo

Svet Evropske unije je letos zadnji dan septembra sprejel direktivo o razkritju nefinančnih informacij in informacij o raznolikosti nekaterih velikih podjetij in skupin, ki prinaša v letu 2016 obvezno poročanje tudi o trajnostnem razvoju za borzne družbe, banke, zavarovalnice in podjetja, ki so pomembna za javnost zaradi narave svojega poslovanja, velikosti ali statusa. Za mala in srednja podjetja to poročanje predvidoma ne bo obvezno. Nekatera največja slovenska podjetja in zavarovalnice že natančno uporabljajo uveljavljene svetovne smernice za trajnostno poročanje ali se po njih zgledujejo, druge tudi velike gospodarske družbe pa imajo še veliko možnosti za izboljšanje. V letnih poročilih je še vedno zaznati največ poročanja o družbenem in okoljskem vidiku trajnostnega razvoja, znotraj tega izstopa poročanje o zaposlenih, donacijah, sponzorstvih in okoljevarstvenem delovanju, manj pa o finančnih vidikih trajnostnega razvoja.

Page: 14

Reach: 51000

Country: SLOVENIA

Size: 1170 cm2

3 / 3

NAJBOLJŠE LETNO POROČILO MED VELIKIMI PODJETJI ZA LETO 2013

Število točk

1	Krka, tovarna zdravil, d. d., Novo mesto	961
2	Poslovni sistem Mercator, d. d.	952
3	Telekom Slovenije, d. d.	943
4	Gorenje, d. d.	936
5	Petrol, d. d., Ljubljana	927

NAJBOLJŠE LETNO POROČILO MED FINANČNIMI USTANOVAMI ZA LETO 2013

Število točk

1	Zavarovalnica Triglav, d. d.	959
2	Zavarovalnica Tilia, d. d.	920
3	Pozavarovalnica Sava RE, d. d.	893

NAJBOLJŠE LETNO POROČILO V ANALIZI POSLOVANJA IN NAČRTIH MED VSEMI PODJETJI ZA LETO 2013

Število točk

1	Poslovni sistem Mercator, d. d.	150
2	Krka, tovarna zdravil, d. d., Novo mesto	145
3	Telekom Slovenije, d. d.	140
4	Gorenje, d. d.	120
5	Petrol, d. d., Ljubljana	115

NAJBOLJŠE LETNO POROČILO V OBVLADOVANJU TVEGANJ MED VSEMI PODJETJI ZA LETO 2013

Število točk

1	Krka, tovarna zdravil, d. d., Novo mesto	144
2	Petrol, d. d., Ljubljana	143
3	Poslovni sistem Mercator, d. d.	140
4	Gorenje, d. d.	138
5	Mariborski vodovod, javno podjetje, d. d.	137

NAJBOLJŠE LETNO POROČILO PRI TRAJNOSTNEM RAZVOJU MED VSEMI PODJETJI ZA LETO 2013

Število točk

1	Telekom Slovenije, d. d.	99
2	Petrol, d. d., Ljubljana	98
3	Gorenje, d. d.	95
4	Elektro Gorenjska, d. d.	94
5	Poslovni sistem Mercator, d. d.	90

NAJBOLJŠE RAČUNOVODSKO POROČILO MED VSEMI PODJETJI ZA LETO 2013

Število točk

1	Gorenje, d. d.	350
2	Krka, tovarna zdravil, d. d., Novo mesto	345
3	Telekom Slovenije, d. d.	340
4	Poslovni sistem Mercator, d. d.	338
5	BSH Hišni aparati, d. o. o.	335

NAJBOLJŠE LETNO POROČILO V KOMUNICIRANJU MED VSEMI PODJETJI ZA LETO 2013

Število točk

1	Petrol, d. d., Ljubljana	149
2	Krka, tovarna zdravil, d. d., Novo mesto	145
3	Poslovni sistem Mercator, d. d.	143
4	Elektro Gorenjska, d. d.	140
5	Telekom Slovenije, d. d.	139

NAJBOLJŠE LETNO POROČILO MED SREDNJIMI IN MALIMI PODJETJI ZA LETO 2013

Število točk

1	Mariborski vodovod, javno podjetje, d. d.	746
2	Komunala Nova Gorica, d. d.	744
3	Nigrad, komunalno podjetje, d. d.	687

NAJBOLJŠE LETNO POROČILO MED DRUGIMI ORGANIZACIJAMI ZA LETO 2013

Število točk

1	IPF	622
2	Šolski center Ptuj	559
3	Zdravstveni dom dr. Adolfa Drolca Maribor	496

NAJBOLJŠE LETNO POROČILO V ANALIZI POSLOVANJA IN NAČRTIH MED FINANČNIMI USTANOVAMI ZA LETO 2013

Število točk

1	Zavarovalnica Triglav, d. d.	150
2	Zavarovalnica Tilia, d. d.	148
3	Pozavarovalnica Sava RE, d. d.	140

NAJBOLJŠE LETNO POROČILO V OBVLADOVANJU TVEGANJ MED FINANČNIMI USTANOVAMI ZA LETO 2013

Število točk

1	Pozavarovalnica Sava RE, d. d.	143
2	Zavarovalnica Tilia, d. d.	140
3	Zavarovalnica Triglav, d. d.	135

NAJBOLJŠE LETNO POROČILO PRI TRAJNOSTNEM RAZVOJU MED FINANČNIMI USTANOVAMI ZA LETO 2013

Število točk

1	Zavarovalnica Triglav, d. d.	98
2	Zavarovalnica Tilia, d. d.	81
3	Banka Sparkasse, d. d.	70

NAJBOLJŠE RAČUNOVODSKO POROČILO MED FINANČNIMI USTANOVAMI ZA LETO 2013

Število točk

1	Zavarovalnica Triglav, d. d.	350
2	Nova KBM	345
3	Banka Sparkasse, d. d.	325

NAJBOLJŠE LETNO POROČILO V KOMUNICIRANJU MED FINANČNIMI USTANOVAMI ZA LETO 2013

Število točk

1	Zavarovalnica Tilia, d. d.	145
2	Nova KBM	141
3	Zavarovalnica Triglav, d. d.	138